Zorgbeleid

Continuüm van de zorg op school

Onze school draagt de verantwoordelijkheid voor de uitbouw van een kwaliteitsvol zorgbeleid voor elke leerling. Het zorgcontinuüm[1] beschrijft hoe het zorgbeleid in de school kan uitgebouwd worden, het is een leidraad voor de uitbouw van het zorgbeleid op onze school. Het bestaat uit vier fasen.

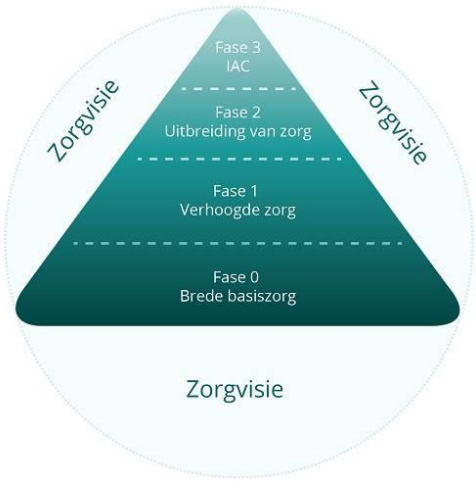

De school is verantwoordelijk voor de invulling van Fase 0 (brede basiszorg) en Fase 1 (uitbreiding van de zorg). De Pedagogische Begeleidingsdienst (PBD) en het CLB kunnen hierbij ondersteuning bieden maar het zijn vooral de leerkrachten, zorgleerkrachten, zorgcoördinator en directie die in deze fasen de zorg uitbouwen. Hierbij zorgen we steeds voor een open communicatie met leerling en ouders.

In Fase 2 (uitbreiding van de zorg) neemt bij het handelingsgericht diagnostisch traject het CLB de regie op in nauwe samenwerking met leerling, ouders en school. Ook het ondersteuningsnetwerk kan in deze fase de leerling en de school ondersteunen.

Fase 0: Brede basiszorg

De “basiszorg” is de zorg die iedere leerkracht biedt aan alle leerlingen om met kwaliteitsonderwijs optimale ontwikkelingskansen na te streven. De school stimuleert via een krachtige leeromgeving en preventieve basiszorg de ontwikkeling van alle leerlingen.

De leerkracht heeft in de klas aandacht voor elke leerling: zorgen dat iedereen de instructie begrepen heeft, werkvormen kiezen die passen bij het profiel van de klas of de leerling, oog hebben voor een aangename werksfeer en leuke klasopstelling, zorgen voor uitdagende opdrachten die dicht bij de leefwereld van de leerlingen liggen, kijken wie verlengde instructie nodig heeft of wie al alleen aan de slag kan, … Onze leerkrachten hebben steeds oog voor deze en andere zaken die bijdragen aan een motiverende leeromgeving. Een aantal uren in de week is er ook een zorgleerkracht in de klas, zo kunnen bepaalde lessen samen gegeven worden (co-teaching): een ideale manier om efficiënt te differentiëren in de klas. Op regelmatige basis wordt er overlegd en bijgestuurd waar nodig.

In deze fase helpen leerlingen ook elkaar: leerlingen die sneller klaar zijn, kunnen anderen een handje helpen. Elke klas heeft hier zijn eigen werking: er zijn klassen waar er ‘superjuffen -en meesters’ de juf of meester helpen, er zijn klassen die vaak in groep werken om zo elkaar te kunnen ondersteunen,…

[1] Bouwen aan een school voor iedereen, Vademecum zorgbreed en kansrijk onderwijs. Katholiek onderwijs Vlaanderen. Januari 2020

Fase 1: Verhoogde zorg

Soms volstaat een brede basiszorg niet voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. In deze volgende fase beschikt het schoolteam zelf over voldoende deskundigheid om deze leerlingen de nodige ontwikkelingskansen en -stimulansen te bieden. Het is bij voorkeur de klasleerkracht die deze zorg binnen de normale klascontext realiseert, zo nodig ondersteund door het zorgteam. Leerlingen en hun ouders worden als ervaringsdeskundigen nauw bij de verhoogde zorg betrokken. In deze fase is er een planmatige aanpak die wordt opgenomen in het leerlingendossier.

Op school is er aan iedere klas een zorgleerkracht gekoppeld (co-teaching). Hij of zij weet ook perfect welke leerlingen nood hebben aan extra uitdaging of remediëring. Zo kan er snel en effectief gehandeld worden als een leerling even niet mee is met de leerstof, of steeds sneller klaar is. Binnen het concept van co-teaching kunnen leerlingen extra uitleg of hulp krijgen in de klas. Ook het aanbieden van een mini-klas waar extra uitleg, remediëring of pre-teaching gegeven wordt is een manier waarop leerlingen snel en met een persoonlijke aanpak geholpen kunnen worden als ze voor een leerstofonderdeel uitvallen. De zorgleerkracht biedt leerlingen ook de kans om zich verder te ontplooien door het aanbieden van uitbreidingsleerstof of leerrijke projectjes waar ze zelfstandig mee aan de slag kunnen als ze een onderdeel al goed begrepen hebben.

In deze fase kan ook het aanbieden van praktische hulpmiddelen een stap vooruit zijn: leerlingen die snel afgeleid zijn kunnen gebruik maken van een hoofdtelefoon of een werkhuisje, leerlingen die moeite hebben met lezen of schrijven hebben voorleessoftware ter beschikking. De leerkracht en zorgleerkracht beschikken ook over een waaier aan andere kleine hulpmiddelen zoals stappenplannen, maaltafelkaarten of concreet materiaal om mee te rekenen. Het aanbieden van praktische hulpmiddelen gebeurt steeds in overleg met de leerling (wat denk ik zelf dat ik nodig heb?) en de ouders.

Fase 2: Uitbreiding van zorg

Voor sommige leerlingen volstaat de verhoogde zorg niet meer, waarbij de huidige begeleiding niet kan tegemoet komen aan de onderwijsbehoeften van de leerling. Het schoolteam voelt dat zijn inspanningen, die van de ouders en van de leerling, onvoldoende resultaat opleveren en heeft versterking nodig. Er is nood aan bijkomende inzichten in de onderwijsleersituatie.
In dit geval werkt de school samen met het CLB, de ouders en de leerling om te achterhalen wat de leerling precies nodig heeft. Het CLB start een HGD-traject (handelingsgerichte diagnostiek) waarbij de onderwijsbehoeften worden onderzocht. Eventueel worden maatregelen/aanpassingen geïnstalleerd om tegemoet te komen aan de onderwijsnoden van de leerlingen.

Als de school vindt dat er specifieke zorg en ondersteuning voor de leerling van buiten de school nodig is, dan kan de school een beroep doen op externen. Eén van die externe instanties is het leersteuncentrum. Zij bieden voor een aantal lestijden in de week individuele ondersteuning aan een leerling. Om hiervoor aan te kunnen aanmelden, is een GC verslag[2] opgesteld door het CLB nodig.

Het doel blijft steeds om de leerling mee te nemen in het gemeenschappelijk curriculum (GC = wat de leerling moet kennen en kunnen om een studiebewijs/diploma te halen).

Fase 3: Het individueel aangepast curriculum (IAC)

Sommige leerlingen hebben heel specifieke onderwijsbehoeften.

Wanneer –na een HGD- traject en het afwegen van de redelijkheid van de nodige maatregelen- de maatregelen toch onvoldoende zijn om het gemeenschappelijk curriculum (GC) te volgen kan een individueel aangepast curriculum (IAC) voorgesteld worden. Dit betekent dat de leerdoelen op maat van de leerling worden opgesteld en dat de doelen van het gemeenschappelijk curriculum niet moeten worden bereikt. Dit gebeurt steeds in nauw overleg met ouders, leerling, leerkracht en zorgteam. Op dit punt heeft de leerling al een traject afgelegd en bekijken we samen wat het beste is voor zijn/haar verdere loopbaan.

Het IAC kan binnen de gewone school gerealiseerd worden (de leerling blijft in de eigen klas maar volgt daar een individueel traject) of de leerling maakt de overstap naar een school voor buitengewoon onderwijs. De beslissing om een IAC binnen het gewone onderwijs te volgen of de overstap te maken naar het buitengewoon onderwijs, ligt steeds bij de ouders.

Als de ouders/leerling kiezen voor een IAC binnen het gewoon onderwijs, dan heeft de leerling ook recht op leersteun, via een GC-verslag opgesteld door het CLB. Als school doen wij er dan ook al het mogelijke aan om tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van de leerling zodat de leerling zijn of haar IAC bij ons kan realiseren.

Het CLB kan op het einde van het HGD-traject ook een IAC-verslag[3] opstellen, dit geeft zowel recht op ondersteuning binnen het gewoon onderwijs als toegang tot het buitengewoon onderwijs. In uitzonderlijke gevallen kan het CLB ook voorstellen om op het einde van een traject het GC-verslag om te zetten naar een IAC-verslag: dit gebeurt wanneer het CLB en de school aanvoelt dat alle genomen maatregelen onvoldoende zijn om het kind te ondersteunen binnen het gewoon onderwijs. Er wordt dan met de ouders besproken om de overgang naar het BuO te maken, omdat de leerling daar beter ondersteund kan worden.

Heb je vragen of opmerkingen over ons zorgbeleid?
Je kan steeds contact opnemen met de directie of zorgcoördinator.

Meer informatie over het zorgvademecum vind je hier:

https://pro.katholiekonderwijs.vlaanderen/vademecum-zorg-en-kansen

[2]GC verslag: opgesteld door het CLB aan het einde van een HGD-traject, geeft recht op extra ondersteuning binnen het gewoon onderwijs.

[3] IAC-Verslag: opgesteld door het CLB aan het einde van een HGD-traject of na een gemotiveerd verslag, geeft recht op extra ondersteuning binnen het gewoon onderwijs én toegang tot het buitengewoon onderwijs.